

הופיע

הזנת בעלי חיים

ANIMAL NUTRITION, ARON A. BONDI.

Publ. WILEY & SONS, 1987

540 עמודים. המחיר £45.-, US\$ 76.73

לפני כשש שנים יצא לאור בעברית ספרו המקיף והיסודי של פרופ' א. בונדי "הזנת בעלי חיים". הספר שהופיע עתה בשם זהה בשפה אנגלית איננו תרגום מילולי של הספר העברי, אלא במידה רבה כתוב מחדש. לכן, הספר בשפה האנגלית איננו תחלופה לספר העברי אלא יותר בבחינת השלמה לו. המהדורה האנגלית של הספר הוכנה בשיתוף פעולה חלקי עם ד"ר דוד דרורי מהמכון לבעלי חיים במרכז וולקני, בית דגן.

במהדורה החדשה יש הרחבה והעמקה של הדיון על התהליכים הפיסיולוגיים והביוכימיים הקשורים בתהליכי העיכול וחילוף החומרים בגוף בעלי חיים. לעומת זאת, הוצא הפרק העוסק בתיאור חומרי המזון ותכונותיהם (הפרק הוצא בגלל מגבלות בהקף שנקבעו על ידי הוצאת הספרים).

פרופ' אהרון בונדי הוא מאבות תורת ההזנה של בעלי החיים בארץ, הן כחוקר והן כמורה. כך, שרוב העוסקים בנושא זה בארץ הם תלמידיו-מוקיריו. שני ספריו הם תרומה נוספת לקידום תורת ההזנה של בעלי החיים ומצביעים מחדש על האוצר הבלום, היסודי והבסיסי של ידיעותיו. הספר מאורגן היטב ומסביר את התהליכים המסובכים החלים בגופם של בעלי החיים בצורה קצרה ובהירה, ברורה גם לקורא שאין לו השכלה פורמלית גבוהה, הייתי מרשה לעצמי להגיד, בסדר יָקִי. בספר מרוכז מירב הידע עד היום בנושאים של גורל ותפקיד חומרי המזון בגוף בעלי החיים, הכימיה וחילוף החומרים של חומרי המזון, מדידת נצילות המזון והאנרגיה במזונות והסבר הצרכים התזונתיים לתהליכי חילוף החומרים והייצור. לאחר כל פרק יש בבליוגרפיה מקיפה ובסוף הספר רשימת

ספרים לקריאה משלימה ומפתח עניינים מפורט ביותר. החלק המעשי יותר של הספר עוסק בהזנת עופות, מעלי גירה למיניהם, סוסים וחזירים, למטרות הייצור השונות – גידול ופיטום, רביה וייצור ביצים, חלב וצמר, מחלות מטבוליות במעלי גירה, יעילות הייצור בבעלי חיים ותכנון והרכבת מנות מזון אופטימליות. לעניות דעתי, הספר האנגלי (כמובן גם העברי) עולה על ספרים דומים כתובים לועזית, לא רק בכך שנכתב מותאם במידה רבה לתנאים הקיימים בישראל, אלא בנוסף לגופו של עניין, בספר ישנו שילוב מצויין של הסבר עיוני ברמה גבוהה ביותר – ועם זאת כתוב בצורה מובנת – והדרכה מעשית בהזנה של סוגי בעלי חיים שונים. כיום יש למהדורה האנגלית יתרון נוסף – העברית אזלה מן השוק. האינדקס המפורט מאפשר שימוש בספר כלקסיקון. דהיינו, בירור והסבר של סוגים או נושאים בודדים הקשורים בהזנת בעלי החיים (צורה בה אני נעזר בו לעיתים מזומנות). הספר הוא מקור חשוב לידע בהזנת בעלי חיים והוא מומלץ לכל מי שעוסק בנושא זה: תזונאים, רכזי ענפים של בעלי חיים, חקלאים המגדלים בעלי חיים, רופאים וטרינריים וסטודנטים. ללא ספק כולם יפיקו תועלת רבה מהידע העצום המצוי בו.

בנימין לב

המח' לבקר, שה"מ – מש' החקלאות

הופיע

60 שנות ה.מ.ב. (באנגלית). עותק ממנו נשלח למשקים, בתקוה שימצא מקום על מדף הספרים ברפת. חוברת זו הינה נדבך נוסף במערכת ההסברה של ה.מ.ב. והיא אמורה לתרום לתדמית הענף שלנו בעיני אורחים ומבקרים מחו"ל.